

CEREMONIAŁ SZKOLNY Z WYKORZYSTANIEM SZTANDARU

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. MARII KONOPNICKIEJ

W ZAWADCE OSIECKIEJ

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebracji sztandaru.

Należą do nich ślubowania, obchody świąt państwowych oraz uroczystości środowiskowe. Stanowi integralną część z tradycjami szkoły oraz przyjętym harmonogramem uroczystości szkolnych.

Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego programu wychowawczego. Nawiązuje on bowiem do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny. Kształtuje w uczniach postawy patriotyczne i uczy szacunku do tradycji narodu polskiego i jego symboli.

SZTANDAR SZKOLNY

1. Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski -Narodu - Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe otoczenie.

Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, właściwych postaw jego poszanowania.

2. Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie. W tej samej gablocie znajdują się insygnia pocztu sztandarowego.

3. Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły. Jego zadaniem jest dbałość o właściwą celebrację sztandaru i zgodny z ceremoniałem przebieg uroczystości na terenie szkoły i poza jej murami.

4. Poczec sztandarowy oraz skład rezerwowy wytypowany zostaje z uczniów wyróżniających się w nauce, a także o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu w następującym składzie: chorąży i asysta.

5. Kandydatury składu pocztu sztandarowego są przedstawione przez wychowawców klas oraz samorząd szkolny na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone.

6. Kadencja pocztu trwa **rok**.

7. Uroczyste przekazanie sztandaru odbywa się podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego klasy szóstej.

8. Po skończeniu kadencji uczniowie otrzymują pamiątkowe dyplomy, a ich nazwiska zostają wpisane do kroniki szkoły.

9. Za niewłaściwe realizowanie obowiązków pocztowego, a w szczególności braku należytego szacunku dla sztandaru i nieprzestrzegania ceremoniału, a także innych uchybień regulaminu szkolnego, uczeń może być odwołany z funkcji na wniosek opiekuna sztandaru lub innego uprawnionego organu szkoły po zatwierdzeniu wniosku przez Radę Pedagogiczną. W takim przypadku dokonuje się wyboru uzupełniającego. Od decyzji przysługuje odwołanie do Dyrektora Szkoły.

10. Chorąży i asysta muszą być ubrani odświętnie:

Uczeń (chorąży) - biała koszula i ciemne spodnie.

Uczennice (asysta) - białe bluzki i ciemne spódnice.

Uwaga: Gdy uroczystości z udziałem pocztu odbywają się na zewnątrz budynku w trudnych warunkach pogodowych, dopuszczalny jest inny taktowny strój.

11. Insignia pocztu sztandarowego:

- biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
- białe rękawiczki.

Uwaga: Kołnierz ani nic innego nie może zasłaniać biało-czerwonej szarfy.

12. Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły:

a) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego

b) święto szkoły (Dzień Patrona)

c) ślubowanie klas pierwszych

d) Dzień Edukacji Narodowej

e) uroczystości rocznicowe: Święto Niepodległości i Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja

f) uroczyste zakończenie roku szkolnego

Sztandar opuszcza miejsce uroczystości przed częścią artystyczną.

13. Poczёт sztandarowy pełni funkcję reprezentacyjną. Wraz z opiekunem i Dyrektorem Szkoły bierze udział w uroczystościach poza terenem szkoły:

a) uroczystości rocznicowe organizowane przez administrację samorządową

i państwową,

b) uroczystości religijne: msza święta, uroczystości pogrzebowe i inne,

c) uroczystości składania kwiatów w miejscach pamięci narodowej,

d) uroczystości patriotyczne, w których bierze udział społeczność szkoły lub jej delegacja.

14. Poczёт sztandarowy uczestniczy również w mszach świętych z okazji: uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego

15. W przypadku, gdy poczёт sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem.

Na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej. (Wstęga czarnej materii zaczynająca się w lewym górnym rogu, a kończąca w połowie dolnej czerwonej materii flagi, czyli na długości trzech czwartych płachty sztandaru).

16. Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. Jednak przy wchodzeniu na salę lub plac uroczystości zawsze należy pochylić go do przodu.

17. W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez głośnego podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczёт przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45° do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu.

W trakcie Mszy Św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „Baczność” lub „Spocznij”.

Pochylenie sztandaru pod kątem 45° do przodu w pozycji „Baczność” następuje w następujących sytuacjach:

- a) podczas każdego podniesienia Hostii: w czasie Przemienienia, przed Komunią Św., oraz w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy Wystawieniu Najświętszego Sakramentu;
- b) podczas opuszczania trumny do grobu;
- c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejs pamięci;
- d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje; na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez księdza lub inną przemawiającą osobę.

18. Chwyty sztandaru:

- **postawa „zasadnicza”** - sztandar położony na trzewiku drzewca przy prawej nodze na wysokości czubka buta. Drzewce przytrzymywane prawą ręką na wysokości pasa. Lewa ręka jak w postawie zasadniczej.

- **postawa „spocznij”** - sztandar trzymany przy prawej nodze jak w postawie "zasadniczej". Chorąży i asysta w postawie "spocznij".

- **postawa „na ramię”** - chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° w stosunku do ramienia.

Prawa ręka wyciągnięta wzdłuż drzewca.

- **postawa „prezentuj”** - z postawy "zasadniczej" chorąży podnosi sztandar prawą ręką i pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia (dłoń prawej ręki na wysokości barku). Następnie lewą ręką chwyta drzewiec sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej jej długości, obejmując dolną część drzewca. Asysta w postawie "zasadniczej".

- **salutowanie sztandaru w miejscu**- wykonuje się z postawy „prezentuj”- Chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla sztandar do przodu pod kątem 45°. Po czasie "salutowania" przenosi sztandar do postawy "prezentuj."

- **salutowanie sztandarem w marszu** - z położenia "na ramię" w taki sam sposób jak przy salutowaniu w miejscu.

Komendy: „ na prawo patrz ” - pochyla sztandar

"baczość"- bierze sztandar na ramię

19. Zasady postępowania przy wymianie chorążego i asysty w czasie długotrwałych uroczystości podyktowane względami zdrowotnymi:

- Z lewej strony i o krok z tyłu po cichych komendach zmieniającego sztandarowego ("Na wprost marsz., "Poczet stój., "W lewo zwrot. i "Poczet spoczniej.) nowa zmiana ustawia się o krok za plecami zmiany pełniącej służbę.

- Zmieniający sztandarowy cicho podaje zapowiedź komendy - "Poczty sztandarowe. (poczty stają w postawie baczość), a zmieniający sztandarowy kładzie rękę na drzewcu sztandaru tuż poniżej ręki sztandarowego pełniącego służbę. Kontynuuje komendę: "Krok na wprost marsz.. Poczty wykonują komendę i od tej chwili służbę pełni poczet zmieniający.

- Zmieniający sztandarowy podaje cichą komendę ("W lewo zwrot, na wprost marsz.), a poczet zmieniający opuszcza miejsce służby.

20. Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego klas szóstych.

Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu i ustawia się w następującym porządku : chorąży i jego zastępca z przodu sztandaru, asysta przodem do bocznych płaszczyzn sztandaru.

Jako pierwszy zabiera głos szóstoklasista - dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi:

Przekazujemy Wam sztandar - symbol Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej. Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę.

Na co piątoklasista - chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada:

Przyjmujemy od was sztandar szkoły. Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami naszej szkoły.

Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia. Chorąży saltuje sztandarem, nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym szóstoklasista przekazuje sztandar.

21. Pasowanie na ucznia

1. Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w postawie zasadniczej. Wszyscy - uczniowie, nauczyciele i goście stoją na baczność. Uczniowie klasy pierwszej podchodzą do sztandaru, który stoi na środku sali. Każdy pierwszoklasista trzyma uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi jak do salutowania dwoma palcami i powtarza za Dyrektorem Szkoły (Wychowawcą) rotę przysięgi.

Rota przysięgi:

Ślubuję być dobrym Polakiem, dbać o imię swojej klasy i szkoły. Będę uczyć się w szkole, jak kochać Ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy dorosnę. Będę się starać być dobrym kolegą, swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom.

2. Pasowanie na ucznia następuje tuż po ślubowaniu złożonym przez pierwszoklasistów.

Dyrektor Szkoły na lewe ramię każdego pierwszoklasisty kładzie duży ołówek i mówi: ***Pasuję Ciebie na ucznia Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Zawadce Osieckiej***

22. Pożegnanie absolwentów

Na uroczystej akademii kończącej rok szkolny wszyscy absolwenci składają ślubowanie. Wszyscy zgromadzeni stoją na baczność. Do sztandaru podchodzą uczniowie klasy szóstej. Absolwenci trzymają uniesioną do góry rękę z wyciągniętymi dwoma palcami i powtarzają za Dyrektorem Szkoły słowa przysięgi.

Rota ślubowania absolwentów:

My, Absolwenci Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Zawadce Osieckiej Tobie, Szkoło ślubujemy:

- wiernie strzec Twojego honoru;*
  - dalszą pracą i nauką rozślawiać Twoje imię;*
  - z godnością nosić zaszczytne miano wychowanka SP w Zawadce Osieckiej;*
  - zdobytą wiedzę, umiejętności i sprawności jak najlepiej wykorzystać w dalszym swoim życiu;*
  - zawsze pracować sumiennie i uczciwie, czynnie współuczestniczyć w życiu naszego kraju;*
- ŚLUBUJEMY.**

PODSTAWOWE CHWYTY MUSZTRY ZE SZTANDAREM

W CZASIE UROCZYŚTOŚCI

POSTAWY	OPIS CHWYTU	ZASTOSOWANE KOMENDY
Postawa zasadnicza	Sztandar postawiony na trzewiku drzewca przy prawej nodze na wysokości czubka buta. Drzewce podtrzymywane prawą ręką powyżej pasa, łokieć prawej ręki lekko przyciśnięty do ciała. Lewa ręka w postawie zasadniczej.	Po komendach: "Poczet stój" (po marszu). Po komendzie: "Baczność" (podawanej przez prowadzącego uroczystość).
Postawa "spocznij"	Sztandar trzymany przy prawej nodze, jak w postawie zasadniczej. Chorąży i asysta	Po komendzie: "Spocznij" (podawanej przez chorążego po zatrzymaniu pocztu) następuje tu

	pozostają w postawie spoczyn - ciężar ciała przenoszą na prawą nogę przy jednoczesnym wysunięciu pięty lewej stopy na wysokość środka prawej, przy jednoczesnym skręceniu lewej o 45 stopni w lewą stronę.	automatycznie wyrównanie linii i odległości. Po komendach: "Po ślubowaniu", "Po hymnie".
Postawa "na ramię sztandar"	Chorąży przesuwają prawą rękę po drzewcu na wysokość prawego barku, przy jednoczesnym położeniu lewej na drzewcu na wysokości pasa. Po przebrzmieniu zapowiedzi komendy: "sztandar" energicznym ruchem przenosi drzewce sztandaru na prawy bark, zatrzymując go w pochyleniu 45 stopni. Płachta sztandaru musi być oddalona od barku przynajmniej na szerokość dłoni.	Automatycznie po komendzie "Sztandar wprowadzić" lub "Poczet sztandarowy - Występ"
Postawa "prezentuj sztandar"	Z postawy zasadniczej chorąży kładzie lewą rękę na drzewcu sztandaru poniżej końca zaczepu płachty, przy jednoczesnym maksymalnym opuszczeniu prawej po drzewcu. Po przebrzmieniu komendy "prezentuj sztandar" wykonuje salutowanie sztandarem.	Po komendzie prowadzącego "Na prawo/lewo patrz" Po komendzie chorążego pocztu "Baczność", w czasie czytania ewangelii, Podniesienia Hostii, Przeistoczenia, Błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem, śpiewu hymnu kościelnego, rot, ogłoszenia minuty ciszy, składania trumny do grobu, podczas składania wieńców, śpiewu hymnu organizacji, na uroczystość, której poczet został zaproszony, jeżeli wcześniej prowadzący nie podał odpowiednich komend oraz przed Najświętszym Sakramentem w czasie uroczystego wejścia do świątyni.
Salutowanie sztandarem w miejscu	Wykonuje się z postawy prezentuj. Chorąży robi zwrot w prawo skos, przy jednoczesnym wysunięciu lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyleniu sztandaru w przód do kąta 45 stopni. Ręka lewa pozostaje co najmniej w	Po komendach i w sytuacjach jak w rubryce powyżej oraz samoczynnie, gdy odbierający honory zbliży się na pięć kroków do sztandaru.

	odległości dłoni od płachty sztandaru.	
Salutowanie sztandarem w marszu	Z położenia na ramię w taki sam sposób jak w czasie salutowania w miejscu.	"Na prawo patrz" pochyla sztandar pod kątem 45 stopni, pozostając w marszu krokiem defiladowym. "Baczność" - dokonuje położenia sztandaru na ramię.

UROCZYSTOŚCI OKOLICZNOŚCIOWE LUB ROCZNICOWE

Wprowadzenie sztandaru:

Komenda :

Proszę wszystkich o powstanie.

Baczność! Poczec sztandarowy sztandar Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej wprowadzić.

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczec - Baczność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa na ramię
2.	Na wprost - Marsz!	Maszeruje krokiem defiladowym.	Postawa na ramię
3.	Poczec - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczec, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Postawa spoczyn
4.	W prawo - Zwrot!	Wykonuje zwrot w prawo.	Postawa na ramię
5.	Poczec - Spoczyn!	Opuszcza sztandar do postawy spoczyn.	Postawa spoczyn

Uwaga: Poczet podlega dalszym komendom przewidzianym ceremoniałem w zależności od okoliczności przewidzianych w ceremonii.

Komenda:

Proszę wszystkich o powstanie.

Bacność. Poczet sztandarowy sztandar szkoły wyprowadzić.

Wyprowadzenie pocztu sztandarowego:

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczet - Bacność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa na ramię
2.	W lewo - Zwrot!	Wykonują komendę.	Postawa na ramię
3.	Na wprost - Marsz!	Maszerują na wprost krokiem defiladowym.	Postawa na ramię
4.	Poczet - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczet, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Postawa spocznij
5.	Poczet - Spocznij!	Opuszcza sztandar do postawy spocznij.	Postawa spocznij

Komenda:

Spocznij!

Proszę usiąść.

Uwaga: Chorąży i asysta opiekują się sztandarem aż do momentu umieszczenia go wraz z insygniami sztandaru w gablocie.

**CEREMONIAŁ ŚLUBOWANIA POCZTU SZTANDAROWEGO
WRAZ Z UROCZYSTYM PRZEKAZANIEM SZTANDARU**

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczet sztandarowy w składzie: Chorążowie... Asysta... Baczność!	Kończący służbę poczet pozostaje w postawie zasadniczej.	Postawa zasadnicza
2.	Na wprost - Marsz!	Maszerują krokiem defiladowym w wyznaczone miejsce na wysokość dotychczasowego chorążego i asysty.	Bez sztandaru
3.	Poczet - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczet, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Bez sztandaru
4.	W lewo - Zwrot!	Wykonują komendę.	Bez sztandaru
5.	Poczty - Spocznij!	Opuszcza sztandar do postawy spocznij. Następuje automatyczne wyrównanie linii i szeregów.	Postawa spocznij
6.	Poczty sztandarowe - Baczność!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży układa ręce do postawy prezentuj.	Postawa zasadnicza
7.	Do - Ślubowania!	Po przebrzmieniu komendy nowe poczty sztandarowe wyciągają prawą rękę pod kątem prostym w stronę płachty sztandaru powtarzając za prowadzącym rotę przysięgi.	Salutowanie sztandarem w miejscu
8.	Po - Ślubowaniu!	Po przebrzmieniu komendy ślubujący opuszczają rękę do postawy zasadniczej, a dotychczasowy chorąży opuszcza sztandar do postawy zasadniczej.	Postawa zasadnicza
9.	Do - Przekazania sztandaru!	Dotychczasowy chorąży prezentuje sztandar, a przejmujący wykonuje przyklęk na prawe kolano z jednoczesnym pocałowaniem płachty	Przekazywanie sztandaru

		sztandaru. Następnie energicznie wstaje, a dotychczasowy chorąży przenosi i ustawia sztandar w pozycji pionowej przy jednoczesnym przeniesieniu do czubka swojej wystawionej lewej nogi. W tym samym czasie nowy chorąży bierze sztandar w swoje ręce z jednoczesnym cofnięciem lewych nóg obydwu chorążych i powrotem tyłem do swoich szeregów.	
10.	Poczty - Spocznij!	Wykonują komendę spocznij.	Postawa spocznij
11.	W prawo - Zwrot!	Wykonuje zwrot.	Bez sztandaru
12.	Na wprost - Marsz!	Maszerują krokiem defiladowym.	Bez sztandaru
13.	W lewo - Zwrot!	Wykonują komendę.	Postawa na ramię
14.	Na wprost - Marsz!	Maszerują krokiem defiladowym.	Postawa na ramię
15.	Poczet - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczet, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Postawa spocznij
16.	Poczet - Spocznij!	Opuszcza sztandar do postawy spocznij.	Postawa spocznij

CEREMONIAŁ ŚLUBOWANIA KLAS PIERWSZYCH

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczet - Baczność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa na ramię
2.	Na wprost - Marsz!	Maszeruje krokiem defiladowym.	Postawa na ramię

3.	Poczet - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczet, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Postawa spoczynj
4.	W prawo - Zwrot!	Wykonuje zwrot w prawo.	Postawa na ramię
5.	Poczet - Spoczynj!	Opuszcza sztandar do postawy spoczynj.	Postawa spoczynj
6.	Całość - Baczość!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży układają ręce po postawy prezentuj.	Postawa prezentuj
7.	Uczniowie klas pierwszych ślubujących na sztandar - Wystąp!	Uczniowie klas pierwszych występują krokiem defiladowym na wprost asysty sztandaru.	Postawa prezentuj
8.	W lewo - Zwrot!	Uczniowie ślubujący na sztandar wykonują odpowiedni zwrot.	Postawa prezentuj
9.	Do - Ślubowania!	Uczniowie ślubujący na sztandar energicznym ruchem kierują prawą rękę z wyciągniętymi dwoma palcami w kierunku drzewca sztandaru, a pozostali uczniowie klas pierwszych układają prawą rękę zgiętą w łokciu z palcami złożonymi jak do wojskowego ślubowania.	Salutowanie sztandarem
10.	Po - Ślubowaniu!	Opuszcza sztandar do postawy spoczynj, a uczniowie ślubujący opuszczają energicznie ręce do postawy zasadniczej.	Postawa spoczynj
11.	Uczniowie klas pierwszych ślubujących na sztandar: W lewo - Zwrot!	Wykonują odpowiedni zwrot w miejscu.	Postawa spoczynj
12.	Na wprost - Marsz!	Uczniowie krokiem defiladowym maszerują na swoje wcześniej zajmowane miejsce i zatrzymują się.	Postawa spoczynj
13.	W lewo -	Wykonują odpowiedni zwrot w miejscu.	Postawa spoczynj

	Zwrot!		
14.	Poczet - Baczność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa na ramię
15.	Na wprost - Marsz!	Maszeruje krokiem defiladowym.	Postawa na ramię
16.	Poczet - Stój!	Słowo poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej. Poczet, o ile to możliwe, zachodzi z lewej strony głównej trybuny.	Postawa spoczyn
17.	W prawo - Zwrot!	Wykonuje zwrot w prawo.	Postawa na ramię

18.	Poczet - Spoczyn!	Opuszcza sztandar do postawy spoczyn.	Postawa spoczyn

CEREMONIAŁ WEJŚCIA NA MSZĘ ŚW.

W czasie wprowadzenia sztandaru wierni pozostają w pozycji stojącej. Jeżeli w czasie Mszy św. jest wyznaczony prowadzący ceremoniał ze sztandarem, wówczas on podaje komendy, w przeciwnym wypadku ciche komendy podaje chorąży.

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczet - Baczność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa na ramię
2.	Na wprost - Marsz!	Maszeruje krokiem defiladowym.	Postawa na ramię
3.	Poczet - Stój!	Słowo: poczet - podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie następuje na lewą po dostawieniu prawej.	Postawa spoczyn
4.	Poczet - Baczność!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży układa ręce do postawy	Postawa prezentuj

		prezentuj.	
5.	Na prawo - Patrz!	Po przebrzmieniu komendy prezentuje sztandar przed Najświętszym Sakramentem.	Salutowanie sztandarem w miejscu
6.	Poczet - Spocznij!	Opuszcza sztandar po postawie: spocznij.	Postawa spocznij
7.	Poczet - Baczość!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży przekłada sztandar na ramię.	Postawa na ramię
8.	W prawo - Zwrot!	Wykonuje zwrot w prawo.	Postawa na ramię
9.	Na wprost - Marsz!	Marsz krokiem defiladowym na wprost, a następnie do miejsca zatrzymania po lewej stronie ołtarza.	Postawa na ramię
10.	Poczet - Stój!	Zatrzymanie jak w wierszu trzecim.	Postawa na ramię
11.	W lewo - Zwrot!	Wykonują zwrot w lewo.	Postawa na ramię
12.	Poczet - Spocznij!	Wykonują komendę spocznij. Równają linie i odległości.	Postawa spocznij
13.	Po: "Słowa ewangelii wg św....". Poczet - Baczość!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży, po wcześniejszym ułożeniu rąk, salutuje sztandarem w miejscu.	Salutowanie sztandarem miejscu
14.	Po: "Oto Słowo Pańskie". Poczet - Spocznij!	Wykonują komendę spocznij.	Postawa spocznij
15. /16. Takie same komendy i postawy obowiązują w czasie Przeistoczenia i Podniesienia.			
17.	Po błogosławieństwie: Poczet - Baczość!	Asysta w postawie zasadniczej, a chorąży wykonuje chwyt na ramię.	Postawa na ramię
18.	W lewo - Zwrot!	Wykonują komendę w lewo zwrot.	Postawa na ramię
19.	Na wprost - Marsz!	Maszerują na wprost trzema defiladowymi krokami, dalej krokiem równym w kierunku głównej nawy.	Postawa na ramię

20.	Poczet - Stój!	Poczet podaje na lewą nogę. Stój - na prawą, a zatrzymanie na lewą po dostawieniu prawej.	Postawa na ramię
21.	W lewo - Zwrot!	Wykonują komendę w lewo zwrot.	Postawa na ramię
22.	Na wprost - Marsz!	Wykonują komendę na wprost marsz.	Postawa na ramię

Uwaga:

W czasie ewentualnego błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem, śpiewu Roty, Ciebie Boga... lub polecenia księdza dotyczącego zaprezentowania sztandaru, obowiązują takie same komendy i postawy jak w punktach **13 i 14**.

ZASADY CEREMONIAŁU W CZASIE SKŁADANIA TRUMNY DO GROBU

L.p.	KOMENDY	POCZET SZTANDAROWY	OPIS CHWYTU
1.	Poczet - Bacność!	Postawa zasadnicza. Chorąży wykonuje chwyt - na ramię.	Postawa prezentuj
2.	Na prawo/lewo - Patrz!	Po przebrzmieniu słowa prezentuje sztandar nad wkładaną do grobu trumną.	Salutowanie sztandarem w miejscu
3.	Poczet - Spocznij!	Opuszcza sztandar do postawy spocznij po sypnięciu pierwszej garści ziemi na trumnę.	Postawa spocznij

CEREMONIAŁ POWITANIA SZCZEGÓLNYCH GOŚCI

W CZASIE OFICJALNEGO WCHODZENIA DO SZKOŁY

a) wejście dyrektora szkoły i zaproszonych gości na salę na początku uroczystości , gdzie zgromadzona jest młodzież powinno być zapowiedziane przez prowadzącego ,powinno to spowodować przyjęcie przez młodzież postawy zasadniczej.

b) wprowadzenie sztandaru następuje po podaniu komendy przez osobę prowadzącą uroczystość.

„Bacność”

„Poczet sztandarowy wprowadzić” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości.

Jeśli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść w rzędzie, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu.

Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„Do hymnu państwowego”- odśpiewany zostaje hymn państwowy (zgodnie z istniejącym prawem jest to „Mazurek Dąbrowskiego”). W trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod kątem 45°. Po odśpiewaniu hymnu prowadzący podaje następną komendę: **„Do hymnu szkoły”** (jeżeli jest)

Po odśpiewaniu hymnu szkoły (sztandar pochylony pod kątem 45°) prowadzący podaje komendę :

„Po hymnie” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną.

Hymn państwowy wykonywany jest przed hymnem szkoły w czasie uroczystości państwowych, rocznic świąt narodowych. W innych przypadkach powinien być wykonywany hymn szkoły.

Na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę:

„Poczet sztandarowy wyprowadzić” zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzania pocztu do sali.

7. Sposób zachowania pocztu sztandarowego

Sztandarem wykonuje się następujące chwytty;

a. „Na ramię”

b. „Prezentuj”

c. „Do nogi”

DEKORACJA BUDYNKU SZKOŁY FLAGAMI PAŃSTWOWYMI

1. Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w:

a) Dzień Patrona Szkoły;

b) Dzień Edukacji Narodowej;

c) święta państwowe;

d) dzień rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego.

Flaga

Flaga to jeden z głównych symboli państwa lub jego części składowej, także miasta, instytucji, organizacji, urzędów i dostojników państwowych.

Jest to tkanina prostokątna lub kwadratowa w określonych barwach. Flaga polski to prostokątny płat tkaniny (stosunek boków 8 : 5) o barwach : białej (u góry) i czerwonej (u dołu).

Szczegółowe wskazówki dotyczące postępowania z flagą państwową:

- na fladze nie wolno umieszczać ani przyczepiać do niej żadnego znaku, litery słowa, liczby, czy jakiegokolwiek rysunku,
- gdy flaga jest wywieszona, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną,
- flaga powinna być tak umieszczana, aby nie dotykała podłoża, podłogi lub nie była zamoczona w wodzie,
- flaga powinna być zabezpieczona przed zniszczeniem, zerwaniem lub upadkiem na ziemię,
- flaga powinna być wciągana na maszt i opuszczana w sposób energiczny, a jeżeli podczas jej podnoszenia jest wykonywany hymn, tempo podnoszenia flagi należy dostosować do czasu wykonywania hymnu (zacząć i skończyć jednocześnie);
- jeżeli flaga jest umieszczona na podium mówcy, powinna znajdować się na prawo od mówcy; zwróconego twarzą do słuchaczy lub płasko na ścianie, nad mówcą lub za nim,
- po przecięciu wstęgi w barwach państwowych z okazji uroczystości otwarcia obiektu szkolnego lub odsłonięcia pomnika oraz tablicy, wstęgę należy zabezpieczyć, aby nie upadła na ziemię, nie leżała na ziemi, ani nie była deptana,
- w przypadku ogłoszenia żałoby narodowej flagę wywiesza się opuszczoną do połowy masztu w ten sposób, że podnosi się ją do samej góry, a następnie opuszcza do połowy masztu. Przy jej zdejmowaniu podobnie, należy najpierw podnieść ją do samej góry następnie opuścić całkowicie. Jeżeli nie ma takiej możliwości (brak masztu) żałobę można wyrazić wywieszając czarną flagę na pozycji na lewo od flagi państwowej lub poprzez przymocowanie do drzewca czarnej wstęgi.

Eksponowanie flagi RP z innymi flagami, np. organizacji krajowych, innych krajów lub organizacji międzynarodowych:

- jeżeli wraz z flagą RP eksponowane są flagi różnych krajów i organizacji, maszty powinny być tej samej wysokości,
- flaga RP powinna być podnoszona jako pierwsza i opuszczana jako ostatnia,
- flaga państwowa nie powinna być wywieszana na jednym maszcie lub drzewcu razem z inną flagą lub flagami,
- jeżeli flaga państwowa jest eksponowana w jednej linii z innymi flagami (np. samorządowymi) lub flagami innych krajów, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną, tj. skrajną na prawo,

- flagi organizacji międzynarodowych (np. Unia Europejska lub NATO) nie mają statusu flag państwowych i powinny zajmować drugie miejsce w stosunku do flagi państwowej, tj. po lewej stronie;

Hymn

Hymn państwowy jest pieśnią patriotyczną o zasięgu ogólnokrajowym, stanowiący odbicie i uzewnętrznienie poczucia wspólnoty i odrębności narodowej, wyrażający uczucia zbiorowe wobec symboli, tradycji i instytucji narodu polskiego. Hymn w szkołach winien być śpiewany przez wszystkich zgromadzonych podczas uroczystości państwowych i szkolnych., Podczas wykonywania hymnu państwowego obowiązuje postawa zasadnicza, zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy /mężczyźni/.

Szacunek dla symboli.

Symbole stanowią nierozdzielalną część tradycji Polski i Polaków . Poszanowanie dla nich powinno stać się zewnętrzną oznaką patriotyzmu i poświęcenia Ojczyźnie. Otaczanie symboli RP czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego z nas, dlatego powinniśmy reagować na wszelkie przejawy braku czci i szacunku oraz zgłaszać to odpowiednim organom. Godło, flaga i hymn są symbolami naszego państwa, do których należy odnosić się z należną czcią i szacunkiem. W Polsce nasze symbole państwowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami stowarzyszeń, miast, organizacji krajowych i międzynarodowych.

Załącznik Nr 1

Akty prawne dotyczące symboli, barw narodowych oraz hymnu państwowego:

1. Konstytucja RP (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483)
2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U.Nr.235 poz.2000)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2005 Nr 172 poz. 1439)
4. Ustawa z dnia 20 lutego 2004 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2004 Nr 49 poz. 467)
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad podnoszenia flagi państwowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej przez polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne oraz inne oficjalne przedstawicielstwa i misje za granicą (Dz.U. 2002 Nr 34 poz. 324)
6. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 1990 r. w sprawie ochrony nazwy państwa polskiego (M.P. 1990 Nr 39 poz. 306.)
7. Ustawa z dnia 18 maja 1990 r. o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz innych ustaw (Dz.U. 1990 Nr 34 poz. 199)
8. Ustawa z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1990 Nr 10 poz. 60.)
9. Ustawa z dnia 10 maja 1985 r. o zmianie niektórych przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach (Dz.U. 1985 nr 23 poz. 100.)
10. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o godle ,barwach i hymnie Rzeczpospolitej Polskiej (Dz.U.Nr 7 poz..18 ze zm.)
11. Dekret z dnia 7 grudnia 1955 roku o godle i barwach Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych(Dz.U Nr 47, poz. 3146ze zm.)

Załącznik Nr 2

Precedencja stanowisk

Precedencja stanowisk umocowanych konstytucyjnie i kierowniczych państwowych:

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- marszałek Sejmu,
- marszałek Senatu,
- prezes Rady Ministrów,
- prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- prezes Sądu Najwyższego,
- ministrowie,
- prezes NBP,
- prezes NSA,
- prezes NIK,
- rzecznik praw obywatelskich,
- prezes Instytutu Pamięci Narodowej,
- parlamentarzyści,
- szef Kancelarii Prezydenta,
- szefowie Kancelarii Sejmu i Senatu,
- szef Kancelarii Premiera,
- szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- sekretarz stanu,
- kierownik urzędu centralnego,
- wojewoda.

Precedencja stanowisk administracji rządowej i samorządowej w województwie:

- wojewoda,
- marszałek województwa,
- przewodniczący Sejmiku Województwa,
- wicewojewoda,
- kurator oświaty,
- prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- przewodniczący Samorządowego Kolegium Odwoławczego,
- wiceprzewodniczący Zarządu Województwa,
- wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa,
- wizytator kuratorium oświaty,
- członek Zarządu Województwa,

- radny województwa,
- dyrektor generalny Urzędu Wojewódzkiego,
- skarbnik województwa,
- inni zaproszeni goście.

Precedencja stanowisk samorządowych w powiecie:

- starosta,
- przewodniczący Rady Powiatu,
- wicestarosta,
- dyrektor wydziału oświaty,
- wiceprzewodniczący Rady Powiatu,
- inspektor wydziału oświaty,
- członek Zarządu Powiatu,
- radny powiatu,
- sekretarz powiatu,
- skarbnik powiatu,
- inni zaproszeni goście.

Precedencja stanowisk w gminie (mieście):

- wójt (burmistrz, prezydent miasta),
- przewodniczący rady gminy (miasta),
- zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
- dyrektor wydziału oświaty,
- wiceprzewodniczący rady gminy (miasta),
- radny gminy (miasta),
- sekretarz gminy (miasta),
- skarbnik gminy (miasta),
- inspektor nadzorujący placówkę,
- sołtys,
- przewodniczący zarządu dzielnicy (osiedla),
- inni zaproszeni goście.